

ציפי שחרור:

„צעקה גדולה נגד שלטון הגברים בסיפורות!“

בשבוע הבא יראה אור בהוצאת סתות הספר אשה אוהבת. זו היא אנתולוגיה של שירי אהבה. פרי עטן של 25 משוררות בנות זמננו. החיות בארץ. נפגשתי עם עורכת האנתולוגיה, המשוררת ציפי שחרור, ושאלתי אותה: מדוע רק משוררות?

לפני שנתיים הרגשנו — כמה משוררות, ואני בתוכן — שלא נותנים לנו מספיק מקום כתיבִי־העת הסיפורתיים ובכימות הסיפורות. חשבנו אז להוציא לאור כתבי־עט נשי. אבל הרעיון נפל, כי חשבנו שזה יתפרש כאקט פמיניסטי.

● והאנתולוגיה של המשוררות לא תתפרש כך? אני חושבת שזו יותר צעקה נגד שילטון הגברים בסיפורות. מאשר שרפית־חיות בעד שילטון הנשים.

● האם לדעתך יש הבדל מהותי בין שיר טוב של משוררת לבין שיר טוב של משורר?

אני חושבת שיש. שירי משוררות הם הרבה יותר ליריים. לגשים יש פתיחות רבה יותר לדברים הקטנים של החיים, ולמעשה גם פתיחות ורגישות גדולה יותר לאהבה ולשירי־אהבה.

● האם היו משוררות שסירבו להשתתף באנטי־תולוגיה?

כן, משוררת אחת מאד טובה וידועה סירבה, כי לפי דעתה זוהי כיתתיות.

● הליה רביקוביץ?

כן, וזה חבל מאוד.

● הספר מוקדש למשוררות ישראליות. האם יש ביניהן גם משוררות ערביות?

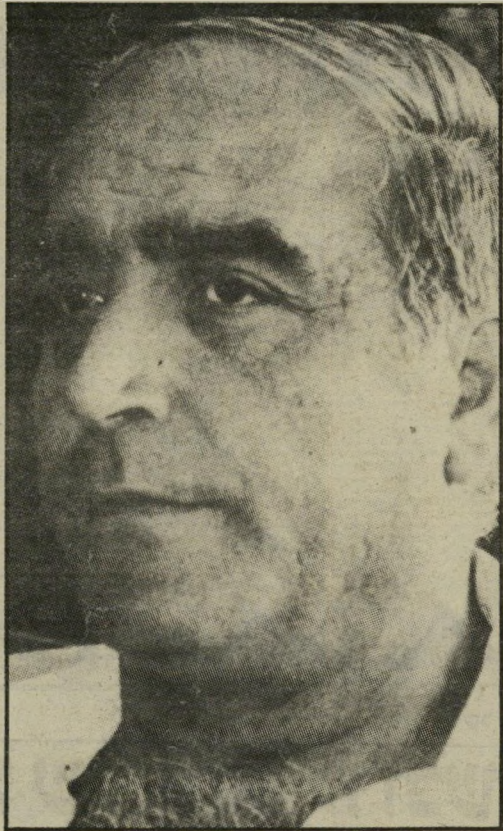
כן, בספר משתתפת משוררת אחת מנצרת. אחרות פשוט לא פנו, או שלא ידענו עליהן. היו כמה הצעות לשתף משוררות ערביות כתוב על אהבה, על מין או על פמיניזם. וקצת קורות־חיים ומי שגרה מעבר לקו הירוק. אבל אהבה התכוונו לישראליות.

● ידוע ששירה היא לא בסטיסלר, ובוודאי לא שירה של נשים בלבד. לא היה קשה לשכנע מוֹלֵל שיוציא ספר כזה?

מוֹלֵל מיכאל פריאנטה נאמת נבהל ברגע הראשון. אבל אז עלה בדעתו רעיון נפלא. שמלכך השירים תיתן כל משוררת מוגולוג כתוב על אהבה, על מין או על פמיניזם. וקצת קורות־חיים ותמונה. יש לנו הרגשה, שהתוספת הזאת תביא את האנתולוגיה גם לכתיבה של קוראים שנרד־ככל לא שרופים על שירה.

● את בעצמך משוררת, ובשבוע שעבר יצא לאור סיפוף החמישי. איך זה להיות פיתאום בצד של העורכים?

עברתי כשנה על עריכת הספר. ומלבד הקושי הנוראי לטוב לשרים ולהחזיר אותם, זו עבודה מרתקת ומהנה.

יעקב שמאי:

„קיסר ינציח את שינכת הניהול האשכנזית!“

השבוע התכנסה מועצת־ההסתדרות כדי לקבוע מועד לבחירות הקרובות. בצל החשש מגידול ניכר בכוחו של הליכוד בהסתדרות. שזכה בבחירות האחרונות ב-27.12 אחוז. מכיוון הליכוד נשמעו קולות שונים ביחס למועמד שלהם לבחירות. פניתי לראש סיעת תכלת לבן בהס־תדרות, יעקב שמאי, איש מושב גיבעת־עדה שבצפון, וביקשתי לדעת ממה חושש המערך וגם מי ירוץ בראשות הליכוד. השיב שמאי, בהירות רבה: כסיעת תכלת לבן יש מוסדות נבחרים, וסמוך למועד הבחירות הם יבחרו את המועמד שלנו.

● ומהם סיבויך באותה הצבעה?

אילו הבחירות היו נערכות היום, אני מאמין שהייתי נבחר.

● ובכל זאת, מוזכרים שמות שונים, כמו של השרים דויד לוי ומשה קצב.

אלה הן ספקולציות. המוסדות הנבחרים שלנו עדיין לא התכנסו ולא קבעו מי יעמוד בראש.

● האם אתה אופטימי לגבי תוצאות הבחירות?

אנו בסימן עליה. הנבחרים הם אינטליגנטיים, והם יודעים שאנו תומכים בחלוקת־הנטל, ומייצגים את העובדים ללא הבדל דת, גזע ומין. המערך מנסה עתה להוריד את האינפלציה באופן מלאכותי, עד לבחירות, אבל גם זה לא יעזור לו.

● אתם בעליה, עם הליברלים, שהם בעלי־ההון?

אנחנו תנועה רבי־מעמדית.

● האם הבחירות הקרובות לא יהיו בסימן ערתי מובהק?

המערך מנסה לשבור את הדימוי שיש לו, שכל המנהלים בשיכבה הבכירה הם אשכנזים, ולכן הם הכשירו לתפקיד המזכ"ל את ישראל קיסר. אבל זה לא משנה שזהו שילטון חרדי־עתי. קיסר אינו נותן תשובות ברורות. כשהוא אומר שהמנהלים ייבחרו היום לשש שנים, פירוש הדבר שהוא מנציח את שיכבת־הניהול האשכנזית. אצלנו אין רבר כזה.

● אתה מוצב במקום ה־42 ברשימת הליכוד ל־כנסת. אוֹר־טרוֹט ואתה בסנים. היית מוותר על התפקיד בהסתדרות?

אין כאן שום כפלי־תפקידים. אבל נניח שהיה — הייתי מעדיף להישאר בהסתדרות, ליד הפועלים.

יהודה פרח:

„החוק הנורווגי בכנסת יחסוך כספי־ציבור!“

במיוזון הכנסת מסתובבות המון שדולות. אבל השדולה הכי אומללה שראיתי שם היא זו של אותם הממתינים לקבלת החוק הנורווגי, שיאפשר את חזרתם למישכן. החוק, שעתה דנים בו במערך ובליכוד בפעם המי יודע כמה, מציע למעשה את התפטרותם מהכנסת של כל השרים. מלבד ראש־הממשלה וממלא־מקומו. תוך הבטחה חוקית, שכאשר הם יתפטרו מתפקידם הממשלתי הם ישונו לבית־המחוקקים. אחד המצמים בכיליון־עיניים לחוק הוא הד"ר יהודה פרח, ח"כ הליברלים לשעבר מנתניה, המוצב במקום ה־48 ברשימת הליכוד לכנסת. שאלתי אותו אם עדיין לא אבדה תיקויות, חצי שנה אחרי הבחירות.

על מה אתה מרבה? רווקא היום סיכויי קבלת החוק טובים כפי שלא היו מעולם.

● על סמך מה אתה מבסס את הנחתך?

ראה, הנורווגים של המערך נמצאים איתי בקשר מתמיד. יהודה שאי ומיכאל כריזוהר סיפרו לי, שפרס תומך חרדי־משמעת בחוק, מי שמעבד אצלנו, וסיבותיו עימו, הוא משה ניסים. אומרים שהוא מתנגד לחוק, כי בין מי שייכנסו לכנסת אין אף איש אחד מהמחנה שלו. בינתיים הוא הציע להקים ועדת־מומחים.

● מה רע בכך?

הוועדה תקבור את החוק.

● אולי זה עדיף? הרי הפעלתו תגרום ביוזון כספי־ציבור.

להיפך, חכיבי החוק הנורווגי יחסוך כספי־ציבור. כל מי שצריך להיכנס לכנסת כבר היה בה, והוא מקבל פנסיה שמנה, או במקום שיקבלו פנסיה ויישבו בבית, כראי שישונו לכנסת ויעשו משהו לטובת הציבור.

● מה אתה עושה כיום?

אני ממתין. אינני עובד, ולא הסכמתי לקבל שום תפקיד ממלכתי שהיה גורם להתפטרתי מהרשימה. כי לך תרע? יום אחרי שאתפטר, הם יקבלו את החוק ואני אשאר בחוק.

● ואולי מקומך אינו בכנסת?

מה, אני כלי־כך גרוע, יותר גרוע מהחכ"ם הנוכחיים? לא דאגתי לחיילים משוחררים, לטעוֹני־טיפוח ולנפגעי תאונות־דרכים? אולי היום אני בחוק מפני שלא דאגתי לפעילי־מיפלגה, כי חשבתי באופן ממלכתי?